

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetéssel olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetéssel
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szocializmus veszélyei.

Hogy a vámsorompók nem képesek az idegen eszmeáramlatok betódulását megakadályozni, azt a politikai közélet tüneményei József császár halála óta elégszer bizonyították. Az idegen eszmeáramlatok e beözönlésre legtöbbször jótékony hatással volt a magyar nemzet viszonyaira; és ép azért nagyon sokszor emelte fel a magyar nemzet intelligenciája tiltakozó szavát azon téves rendelkezés ellen, amely a külföldi szellemáramlatait a vámsorompók felhasználásával el akarta tőlünk szigetelni. A legnagyobb örömmel látjuk azt, ha egy-egy idegen eszmeáramlat a kifáradt nemzeti életerőnek újabb lendületet ad és a nemes versenyhez való kedvet új erőre ébreszti.

Ámde az eszmeavándorlás tüneteit megfigyelve, elszomorodunk, ha azt tapasztaljuk, hogy az üdvös eszmék nyomában a nemzetellenes és veszedelmes eszmék fekélyét is orozva behozzák hazánkba. Nem aggodunk mi nemzeti létünk jövője miatt, a fekélyes eszmeáramlatok becsapódása láttára sem, mivel igen jól tudjuk, hogy ama nemzetellenes veszélyes eszmék nem képesek oly mély gyökeret verni nálunk, mint a milyen mélyre hatolnak az idegenből hozzánk áramló üdvös eszmék. — Az alkotmány helyreállítása óta ezekre megy az idegenből importált és nálunk máig virágzó telepeket létrehozó eszmék csoportja. Velük szemben oly nagyobb jelentőségű kárhózat eszmeáramlatot, amely mély nyomokat hagyott társas- és közéletünkben, csak hármat látunk: a nemzetiségi izgatást, az antiszemitizmust és a szocializmust.

Azonban nagy megnyugtatónkra szolgál, hogy nem egy azon időben tüntek fel. Jelentőségüket, ha igaz megvilágításban látjuk, nem találjuk olyan nagyoknak, mint azt a napi sajtóban minősíteni szokás. Elmulásuk teljesen bizonyos, sőt időileg meg is jósolható. Az alkotmány visszaállítását kezdve jelentékeny ideig a szerb, horvát, tót és szász nemzetiségi izgatás erős hullámai képviselték az idegen áramlatot. Ez a vehemens, de alap nélküli izgatottság elmúlt s ma már nyomát is alig találjuk, mert viszhangnak sem nevezhető, az a káros izgatottság, amely Erdélyben oláhjaink között nyilatkozik, pedig ezeket az áramlatokat a legnagyobb gondossággal és diplomáciai furlanggal importálták hazánk határai közé. És mégis elmúltak, noha az államhatalom nem érvényesíté magát ellenük. Túlélte őket a

magyar nemzet szívóssága és államvezérői hivatottsága.

Orosz- és Németországból importálták be, ravasz fondorlatokkal és könnyen felizgatható fagyűlölet igénybe vételével, az antiszemitizmust. E káros eszmeáramlat, hozzánk érkezése pillanattól megszűnéseig, oly erőszakosan dühöngött, mint mindazon járvány, amely igen veszélyes, de rövid életű szokott lenni. Ezt sem az államhatalom tette tönkre, de a magyar nép felvilágosultsága.

Egy évtized óta a legújabb európai ideáragály meghonosítása végett tesznek nálunk tömör kísérletet. Noha a kísérletezők rendkívül sok pénzei és erényedetlen fanatizmussal küzdöttek is a rendfelforgató eszmék terjesztése érdekében, mégis — mondhatni az elmúlt évig — nem tudtak tényleges eredményhez jutni. A nemzet intelligenciája joggal hitette, hogy népünk isten adta józan eszénél fogva nem engedí a szociális eszmék ragályát békés tüzhelyeinél megfészkelni.

A legújabb jelenségek azonban azt mutatják, hogy az ország különböző vidékein sikerült a külföldi szocialista izgatónak talajt keríteni az általuk elhíntendő konkoly számára. Megdöbbéssel látjuk, hogy az ország legkülönbözőbb vidékein törnek elő a szocialista mozgalmak, még ugyan elég szolid mérvben, de mindazonáltal nyugtalanítólag. Ismerve a magyar nép jellemvonását: Perczel Dezső belügyminiszter az idegenből importált szocialista kérdés megsemmisítésére jól megválasztotta eszközeit. A legkíméletlenebb fegyverrel fogja lesújtani a szocializmus aknáinak tervezőit és felrobbantóit. De ha ezekkel szemben kíméletlen lesz is, kíméletlen leand a félrevezetett magyar nép iránt, melynek sejtelve sincs arról, hogy mennyire veszélyes és önérdékét is megromló robbantó akna megásásához használják fel erejét és képességét. Perczel Dezső élete java részét a lelkes magyar nép körében élte le. Ezért tud is vele bánni, mely tulajdonnal államférfiaink közül kevesen dicsekedhetnek. A magyar nemzet jó szelleme állította őt épen most oda, ahonnan a szocialis kérdés megsemmisítendő. Nemcsak államférfiúi talentumra, de a szocialis ragály által meglepett nemzet lelki életének alapos ismeretére is szüksége van annak, aki a szocialis kérdés kiirtására van hivatva. Mert egy hajszálnyi engedékenység e téren ép oly veszedelmes lehet, amely kárhózatot következményeket vonhat maga után egyetlen kardesapás, vagy szolgabírói önkénykedés.

Az arany középutat Perczel Dezsőnek meg fogja mutatni éles judiciuma, mely bizonyára rövid életűvé teszi a szocialista tanok szereplését hazánkban. Kétségtelen, hogy Perczel barátságos és hazafias uton, az államtekintély ünneplés fenntartásával, ki fogja ragadni a jó magyar népet az anarchista izgatók polyp karjai közül és nehogy e nép idővel még egyszer e káros eszmeáramlatok martalékká legyen, közvetve vagy közvetlenül gondoskodni fog arról, hogy az megfelelő népies iratok és a vidéki lapok által felvilágosították az érdekeivel ellenkező hamis tanok mibenléte felől. A míg azonban ez irányban jóakaratu figyelmet és kegyelmet fog gyakorolni, másrészt meg vagyunk győződve, hogy az idegen izgatónak a legridegebb módon bünhődésre vonja és az őt jellemző erélylyel és szigorral el fogja őket rettenteni a magyar nép lelki életének inficiálásától!

A zombori takarékpénztár közgyűlése.

Zombor, 1895. február 17.

Igen népes közgyűlést tartott a zombori takarékpénztár folyó hó 17 en vasárnap d. e. 10 órakor az intézet helyiségeiben. Mintegy 30 részvényes jelent meg, körülbelül 350 részvény képviselőben.

Közgyűlési elnökké egyhangulag és nagy lelkesedéssel Saudor Bela főispán választott meg, ki a gyűlést a következő beszéd kiseretében nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés!

Mielőtt a közgyűlés napirendjére áttérnék, szomorú kötelességet kell teljesítenem: megemlékezni két intézetünk értekenen sujtó halaleséről, melyek egyike bennünket fejlethetetlen nagyérdemű volt igazgatóunktól, Barthal Józseftől, a másik pedig legrégibb érdemes választmányja és igazgatótanács tagunktól, Schläffner Józseftől fosztott meg.

A múlt év elején ünnepeztük meg intézetünk negyedszázados fennállását és akkor méltó módon adtuk kifejezést az intézet alapítója és negyedszázados kereszttől igazgatója, Barthal József irányában viseltető bizalmunknak és rokonszenvünknek; habár a halálhozó kör csirája már akkor lappangott benne, még sem hittük, hogy bizalmunk és rokonszenvünk tárgyát a kellehetetlen balal még ugyanazon évben elragadja intézetünk elől.

Nem tartom szükségesnek önök előtt tisztelt uraim az elhunytak intézetünk irányában szerzett érdemeit hosszasan vázolni. Röviden csak azt mondom, hogy ő volt városunkban az első, ki belátta, hogy annak a tespedestől való kiemeleséhez első sorban egy reális alapokon nyugvó, életerős penziutetre van szüksége. Ő volt az, ki a tőle megszokott erélylyel leküzdötte a tespedest szülő közönyt és megteremtette ezen intézetet. Ő volt végre az, ki ernyedetlen szorgalommal, kitartással, bölcs körültekintéssel és alku nem tűró szigor-

A „BACSKA“ tárcája.

Füstös Peti.

*Füstös Peti nagyot sóhajt,
Szívét nyomja terhes bü;
Teljes világ életében
Nem volt még ily szomorú.*

*Tulipiros keszkenőjét
Nézi hosszan sóhajtvá,
Aztán összegöngyölteti
És a sárba tiporja.*

*„Minek nekem ez a drága
Tulipiros keszkenő?
Mért is adta nekem, hogyha
Szívét másnak adta ő?...”*

*Egy vén anyó fölveszi és
Nyomja vaskos kezibe:
„Töröld belé könyvedet
Édes lelkem Petike!”*

*S felejtésd, felejtésd, hisz a leány
Éva anyánk óta már:
Csak egyszer hű és ézerszer,
Mint a lepke, csapodár!”*

*Füstös Peti egyet gondol
S nagyot pödrint bajszán:
„Hordja kánya! — mintha kendnek
Igaza vón anyókám!”*

Szabadka Gyula.

A NAGYMAMA ALSZIK.

Másodikát csöngettek.

A hordár bevitte a podgyászomat egy kupéba; ő elől ment, én utána. Elhelyezte és levéve a sapkáját, szótalanul elem tartotta hatalmas tenyerét. Kifizettem és ő távozott.

Most jutottam csak hozzá, hogy szemügyre vegyem a kupét. Mindössze ketten voltak benn. Ket hölgy, az egyik jó koros lehetett már, a másik nagyon is fiatal, még kurta szoknyát hordozott.

A nagymama, meg az unokája. Egymás mellett ültek s én velük szemben helyezkedtem el. Néma, gyöngé meghajlással üdvözöltem őket. Mit tudtam egyebet tenni?

A vonat megindult. Közönyösnek mutatott kíváncsi pillantások találkoztak sűrűn. Kinos volt a helyzet, szólni kellene, talán illenek is, de hiszen idegenek vagyunk s talán még sem illik.

— Ugy-e kérem Szabadkán át kell szállnunk?

Töri meg a kinos helyzetet az öreg.

— Mindenesetre.

— Istenem, mennyi baj van ilyenkor a podgyászokkal; harmadéve is elveszett ily alkalommal egy vadonatúj plédem, sohase került elő többé.

— Ugy-e nagymama, Szabadkán sokáig kell várunk?

Én feleltem a nagymama helyett:

— Budapestre utaznak ugyebár?

Bólintott a kicsike.

— Vagy egy órát kell várakozni.

— Akkor én ott megebédelek. Sört is iszom, ugy-e nagymama sört is iszom.

— Fiam jól tudod, csak épen egy hét előtt tiltotta meg az orvos.

— De mikor én szeretem a sört, és én akarok sört inni! Édes, aranyos nagymama, csak egy fél po-

bárral, csak annyit, amennyit egy kanári madár tud meginni! Hízelegve simult a nagymamához.

Feltűnően csinos, szemrevaló kis lánka volt, aki a szépsége mellett — ugy látszott — kedves is.

Szabadkán átszálltunk és ismét egy kupéba kerültünk.

— Adta gyermeke — panaszkodott az öreg — sosem szoktam sört inni és most a kedvéért nekem is kellett; megittam egy egész pohárral. Igen, ha te fel pohárral iszol, nekem egy egészszel dukál.

— De mikor jól esett. Nagymamának is jól esett, tudom, hogy jól esett. Ravaszkodott a kicsike.

— Te haszontalan, te! Mosolyogva piritott rá a nagymama.

A nagymama ezután nekivetette a hátát a kupé kényelmes sarkának és szunyókálni kezdett. Nem csoda, öreg asszony; talán a sör is segített.

— Megszokta odahaza; ebéd után mindennap alszik a nagymama — szolt a kis aranyos.

— Hagyjuk nyugodni. És athatodtunk a kupé másik oldalára.

— Beszéljünk suttogva, mint a szerelmesek szoktak.

— Igen, igen, mint a szerelmesek.

Tetszett az ötlet a kicsikének. (Ugy látszik, szép titokban átolvasott már egynehány kötet regényt.)

— Volt már maga szerelmes? Kérde tőlem egész bizalmasan.

— Nem, válaszoltam neki.

— Én sem. Istenem, milyen érzés is lehet az: szerelmesnek lenni! Igazán, szeretnék szerelmes lenni.

És mintha keresett volna valamit a szememben, kissé mélyen talált belé tekinteni. De a míg az ő tekintete az én szememben járt, én se tudtam levenni a szememet az övéről.

Hirtelen föluggrott és az ablakhoz állt.

— Nézze milyen aranyos kis báránykák... hogy félnék a vonattól, nézze csak hogy szaladnak...

sággal az általa megteremtett intézetet azon magas fokra emelte, melyen most áll; hogy nemcsak ezen nagy vármegye első pénztézete, hanem az ország hasonló intézetei közt is előkelő helyet foglal el.

Szerényebb körben, de hasonló buzgalommal és kitartással működött Schaffner József intézetünk érdekében és tette magát érdemessé mint intézetünk negyedszázadon keresztül választmány és igazgatótanácsi tagja, elismerésünkre.

Áldozunk mai közgyűlésünkön az elhunyt emlékének. Mondjuk ki, miszerint Barthal Józsefnek intézetünk alapítása és negyedszázadon keresztül való bölcs vezetésére hálás elismeréssel vagyunk, elhunytát mélyen fajtáljuk és intezzünk az elhunyt özvegyéhez a takarékpénztár részvényesei összesége nevében részvétirattal. Nemkülönböztetjük meg Schaffner Józsefnek intézetünk irányában szerzett érdemeit és halála felett érzett bánatunknak adjunk jegyzőkönyvünkben kifejezést.

Ha ezen indítványomat el méltóztatnak fogadni, azokat határozatképpen ezennel kimondom és a közgyűlést abbeli óhajommal nyitom meg, hogy bassunk közös erővel mindannyian oda, miszerint intézetünk továbbra is felelhetetlen volt igazgatónk által inangurált helyes irányban működve, az neccsak a jelenlegi pozícióját megtartsa, hanem a haladékos kívánalmához való alkalmazkodás mellett az még virágzóbb állapotba jusson.

A beszédben foglalt indítványokat a közgyűlés egyhangulag határozta el. Felolvasatott ezután Heindlhofer Róbertnek nagy gondtal készített, szakszerű igazgatói jelentése, melyet a közgyűlés helyesléssel tudomásul vett. Végleg megállapították ezután az évi mérleget s felosztották a múlt számvonlatban közölt arány szerint a 60,000 frt tiszta nyereséget.

Hrabovszky József volt intézeti pénztárosnak megadottát a felmentvény s kiutaltatott részére a pénztáros-sága ideje alatt felmerült mintegy 629 frtnyi pénztári felesleg.

Mint hogy az igazgatói fizetés csak Barthal József személyéhez kötött volt 1885-ben megállapítva, az ő elhunytával ezen fizetés újból való megállapítása vált szükségessé. A közgyűlés az igazgató javadalmazását Fejér Gyula apát indítványára 2400 frt fizetésben és az intézetnek első emeletén levő lakásnak élvezetében állapította meg.

Következett az ülés egyik legfontosabb s az intézetre nézve legéletbevágóbb tárgya: az igazgatói állás betöltésének kérdése. Felszólalt dr. Grünner Samu választmányi tag, aki hosszabb, alaposan megindokolt beszédben a meggyőző érvek nagy sokaságával általános figyelem és helyeslések között fejtegette az intézet alapszabályainak hiányait, némely intézkedésének tarthatatlanságát s ezzel kapcsolatban mintegy 30 részvényes által aláírt indítványt terjesztett a közgyűlés elé, mely szerint az alapszabályok szükséges módosítására bizottság küldendő ki s az igazgató választás az új alapszabályok tárgyalására egybehívandó rendkívüli közgyűlésre halasztassék el. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta, az alapszabályok módosítására egy 11 tagú bizottságot küldött ki Fejér Gyula apát-plebános elnökelete alatt s egyúttal ezen rendkívüli közgyűlés határnapján március hó 31-ét tűzte ki.

Ezután megválasztották választmányi tagokká: Schaffner Károly, dr. Spitzer Mór, Tárczay Dezső, Frey Imre, dr. Falcione Nándor, dr. Havel József, dr. Grünner Samu, Blumenthal Lajos, Konovits Jusztin, Strilich Zsigmond, Pribil Eruó, Veszelovszky Károly és Karvay József.

Póttagokká: Krizmanits Imre és dr. Zákó István. Feltgyelő-bizottsági tagokká: Czifrusz Ferenc, dr. Vuits János, dr. Bruck Armin, Tápay István és Fejér Gyula.

Végül Heindlhofer Róbert igazgató köszönetet mondván Sándor Béla főispánnak az ülés vezetéséért, elnök az ülést 12-ór bezárja s a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Falcione Nándor és Mihályi János urakat kéri fel.

Ujdonságok.

Megyénkbeli főrendek. A király a kinevezett főrendi társaság tagok számát három új taggal szaporította, a kik közül Ivánka Imre és Latinovich Janos munket is közlőre érdekelnék. Ivánka Imre ugyan

En is fölkeltem és mellé álltam egészen közel. A szemembe néztem megint, nem tudtam szabadulni azoknak az ábrándos képek szemeknek a hatalmától.

Rám nézett ő is.

— Hat maga nem is nézi az én bárányaimat? Menjen, baragszon magára!

— De Istenem, hat minek nézsem én a bárányokat, mikor magát, a maga gyönyörű szemeit is nézhetem. Egy szót se szolt, belelitt a sarokba és az ablak függőnyét a szemére huzta.

— Talán csak nem alszik?

— De igen, én is aludni fogok.

— De nem fog, mert én nem engedem.

— No és ugyan mit tudna csinálni, ha csakugyan elaludtam?

— Mit... Mit csinálnék?... Hát... semmit, semmit se csinálnék, csak épen hogy megcsókoljam.

Dacos bangon felett:

— Hagyjon békét! Es a függőnyt egészen az arcára vonta.

Oda álltam az ablakhoz és egyedül bámultam az egyhangú síkságot. Epen egy birkanyáját ugrasztott megint szét a vonat. Szegény báránykáknak olyan nehezükre esett a futás.

Bámultam, bámultam...

Megfordulok, — mind a ketten alusznak. Gyöngédén, figyelve megfogom a függőnyt és felre akarom huzni a kicsike arcáról. Meg se moccant a kis aranyos. Lehuztam róla egészen, és ő mint egy kis angyal — aludt.

Mint ha erős villámáram szaladt volna keresztül az idegeimen, nem tudom mért, szinte megrendültem ebben a pillanatban.

Hirtelen oldalt nézek:

A nagy mama fölébredt.

Márton Pál.

hosszabb ideig Szabadka város országgyűlési képviselője volt. — Latinovich Janos pedig bács megyei nagybirtokos, a népszerű Latinovich család egyik kiváló tagja. Latinovich Janos 1843-ban a megyénkbeli Borsód községben született. Kis ideig tartó hivataloskodás után Bács megye t. főjegyzőjévé választották, a hatvanas évek évek végén s a betvenesek elején egy évtizeden át a királyi tablánál tanácsjegyzői hivatalát viselt, 1874-ben a közbizalom a rigyei kerület képviselőjévé tette s ezen állását hosszabb ideig megtartotta.

Kinevezés. A király Strelitzky Antal bajai járásbírósi albirót törvényszéki bírónak nevezte ki a szabadkai kir. törvényszékhez.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Drabonovszky Géza palánkai kir. járásbírósi aljegyzőt a nyitrai kir. törvényszékhez helyezte át.

Egyházmegyei hír. Schmidt Géza káplán Keczlől Bogojevára lett áthelyezve.

Dr. Duchon János helybeli gyakorló orvos a tisztí orvosi vizsgálat letévése végett tegnap négy heti tartózkodásra Budapestre utazott. Ez uton is értesíti a zombori kerületi betegsegélyző pénztár tagjait, hogy távolléte alatt forduljanak dr. Poppovits István városi II-od orvoshoz, ki őt helyettesíteni fogja.

Az össegélyző-egylet új jegyzője. A zombori I-ső össegélyző egyesület az elhunyt Zsuffa Vince helyébe a folyó hó 17-én tartott igazgatói ülésén jegyzőjévé Trischler Károly, vármegyei alszámvevőt, lapunk jeles tollú belső dolgozó társát választotta meg.

Házi estély. A szerb polgári dalárda e hó 16-án, szombaton a kaszinó-egyleti dalárda tiszteletére házi estélyt rendezett a Csitaonca összes helyiségeiben, melyen mindkét dalárda férfi és nő tagjai teljes számmal vettek részt. A kaszinó-egyleti dalárda tagjai testületileg jelentek meg az estélyen, hol a két dalárda testvériestlése alkalmából a legnagyobb ovációkat rendezett a szerb dalárda a kaszinó-egyleti dalárda tiszteletére. A kedélyes összejövetelt fűszereztek két dalárda felváltva előadott precíz énekei, na meg a reggelig tartó és legfesztelebb tanc, melyen a vendég és a vendéglátó fiatalok ugyancsak megtanulták egymást, míg az idősebbek a fehér asztalnál fűtött szorosabbra azon baráti viszonyt, mely a két dalárda között már rég fennáll. Az az előzékenység és szíves fogadtatás, melyben a kaszinó-egyleti dalárda tagjai résztültek örökre feledhetetlen lesz előttünk s azt hisszük, hogy ők is nemcsak a hasonló módon fogják viszonzni a szíves vendéglátást.

Vizvári tiszteletére. A zombori „Tóth Kálmán-kör“ műkedvelő szakosztálya pénteken értekezletet tartott s elhatározta, hogy azon esetre, ha Vizvári lejjön vendégszereteln, tiszteletére az „Elefánt“ szállodában barátságos összejövetelt rendez.

Az első folyamodó. Tudjuk, hogy színházunk jövő szezójára a pályázatot meghirdették. Azt is tudjuk, hogy több jónévi igazgató reflektál arra. Az első azonban, a ki a folyamodványát beadta, Hajdu István, ez időszerinti brassói igazgató. — Társulatában vannak: Pajor Emilia primadonna, Guthy Sarolta operette kolozsator, Hajduné Kiss Berta operette és népszimfonikus, Ujváry Teréz társalgási színésznő, Havy Lajosné komika, Latabárné Anna soubrette, Takács Mariska naiva, Nagy Ida szende, Krecsányi Flóra társalgási színésznő, Moórnyé Piroška anya, Biharyné Kornélia társalgási, Kissné Patoky Irma drámai hősnő és anyaszínésznő stb. Konec János baritonénekes, Mátyás József drámai apa, Moóry Sándor operette komikus, Hidassy Kálmán naturbursch, Szóke Lajos lyrai szerelmes, Ferenczy Károly burleszk, Bibari Béla hősszerelmes, Kiss János operette buffo stb.

A felsővárosi ovögyesület folyó évi február hó 20-án tartja évi rendes tisztújító közgyűlését.

Farsangi dal- és táncestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1895-ik évi február hó 26-án (hushagyó kedden) a „Vadászkürt“ szálló összes termeiben farsangi dal- és táncestélyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. „Nagy ünnepi kantate.“ Férfikar, Genée R-től, különleges zenekarkísérettel. 2. „Az étlap.“ Hármadal, Suppé F-től, előadják dr. Pataj Sándorné urnó, Staudacher József és Frindt József urak, zongorán kíséri Pataj Ella k. a. 3. „Szemleleti oktatás felnőttek számára“, tartja dr. Frank Mihály ur. 4. „Miért viruls...“ Három szöllumu hölgykar, Wusching K-től. 5. „Egy kis tévelés.“ Vig jelenet, írta Borostyányi Nándor, előadják Jeszenszky Jolán k. a. és Raicsics László ur. 6. „A szerelmes bakter.“ Vig hármadal, előadják Kelő Mór, Frindt József és Staudacher József urak. 7. „Jókódv.“ Keringő vegyeskarrá zongorás és vonóhangszer-kísérettel. Kezdeté 8 órakor. Az előadást tánc követi. Belépőjegyek 1 frtjával Strilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. A t. pártoló tagok a tagsági jegy első szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak belépőjegyet. Pártoló tag lehet bárki, ki a folyó évre 2 frt 50 krt fizet a dalárda pénztárába. A pártoló tagok a folyó évben négy, n. u. alapszabályszerű dalestélyre, — melyek közül legalább kettő táncvígvalommal lesz összekötve — szabadjegygyel bírnak. Beiratkozni az egylet bármelyik működő tagjánál és az esti pénztárnál is lehet.

Halmayék zombori szereplése. Említettük már, hogy a szabadkai színház érdemes igazgatója folyamodott a színházi bizottsághoz az iránt, hogy társulatával a zombori szezon végével nálunk néhány előadást tarthasson. A színházi bizottság a napokban foglalkozván a kérelemmel, annak helyt nem adott. Hallottuk az indokok között, hogy a Polgárak társulatának távoztal esetleg szerb társulat jöhet, melynek minden esetre igénye van; továbbá, hogy a közönség már három teljes hónapra át különben is eléggé igénybe van véve és végül, hogy art a jövő szezonnak. Így tehát a Halmay jól szervezett és jeles színészekből álló társulatát ez idő szerint nem láthatjuk.

Meghívó. A zombori Tóth Kálmán-kör 1895. évi február hó 24-én saját helyiségében (Vadászkürt) vig estélyt rendez, mely a kör tagjai részére az előző évi harmadik díjmentes estélyt képezi s melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor: 1. „Szerelmi álom“, Czibulka A-tól. Zenekar. 2. „Mezes betek után“, párjelenet. Gyulai Farkától. Előadják: Rajcsics Margit és Szalay Frigyes. 3. Vászárjelenet a „Kornevillei barangok“-ból. Vegyeskar. Magánrészét éneklí Trischler Gyuláné. 4. Hipnotizálás. Bemutatja Racz Soma. 5. Szabó quartett. Éneklí: Kelő Mór, Khloyber Lajos, Szabó Imre, Ferencsik Lajos és dr. Frank Mihály. 6. Szavalt változatokkal. Előadja dr. Horváth

Ákos. 7. Magyar dalok. Éneklí Csibás József. 8. „Al arcus bál után“, daliáték. Bayer J-től, fordította Racz Soma. Előadják: Kelő Mór, Ferencsik Lajos, dr. Horváth Ákos és Racz Soma. Zongorán kíséri Khloyber Fridrika. 9. Gyermeke-symphonia. Haydn J-től. Zenekar és gyermek hangszere. Reuzeli Medveczky Zsigmond, és gyermek hangszere. Reuzeli Medveczky Zsigmond, előadják a zeneosztály tagjai, zongorán kíséri Maximovits Szilárdné. Az előadást tánc követi. Belépőjegy ára 1 frt. A rendezőség kéri a t. közönséget, hogy lehetőleg jelmezben szíveskedjék megjelenni. Kezdeté este 8 órakor.

Jegyzőválasztás Gyulafalván. A nemrég nagyközséggé alakult Gyulafalva telepes községben Tárczay Dezső főszolgabíró a jegyzőválasztást f. hó 15-én ejtette meg. A zombori járás új főszolgabírójára hivatalos minőségben ezúttal először ment ki Gyulafalvára, miért is a község lakossága saját kezdeményezésére egy kis ovációt rögtönzött tiszteletére. A község határánál küldöttesség várakozott a főszolgabíróra, kit a község nevében Horváth Imre postamester üdvözölt. Tárczay röviden köszönetet mondott a figyelemre s a bosszu kocsisor élén folytonos pisztolydurrogatás és eljenzés közepette tartotta bevonulását a községbe. A község határánál az elliljáróság élén Székely helyettes jegyző fogadta a főszolgabíró s a lakosság nevében örömenek adott kifejezést afelett, hogy őt hivatalos funkciója közben először Gyulafalva volt szerencsés üdvözölni. A főszolgabíró ismételve köszönetet mondott a lakosságnak e nem várt tüntetésért s biztosította őket, hogy részéről boldogításukra és a község anyagi felvirágzására mindent el fog követni. A jegyzőválasztást a község elliljáróinak és a képviselő-testületi tagoknak választása előzte meg. Igazságszereteneinek, fényes bizonyosságát adta Tárczay, midőn kijelentette, hogy ő senkire nyomást nem óhajt gyakorolni a választandó képviselőtestületi tagok és elliljárók érdekében. Egyhangulag lettek megválasztva: Tóth Sándor bírónak, Pozsár József törvénybírónak, Németh István, Bumford János, Martonosi Péter, Badár György esküdteknek, Farkas József községi-, Takács Matyas adószedő pénztárnoknak, Tóth István községmunkának. A választás iránt nagy érdeklődést tanúsítottak a gyulafalviak, mert abban mintegy 350—400-an vettek részt. Az elliljárók és képviselőtestületi tagok választása után a jegyzőválasztásra került a sor. A jegyzői állásra négyen pályáztak, de a pályázók közül ketten visszavonták folyamodványukat, a két pályázó közül pedig egyhangulag Székely helyettes jegyző lett megválasztva. A megejtett választások felett egész Gyulafalván nagy volt az öröm s ennek kifejezését óhajtván adni az unonnan megválasztott képviselőtestületi tagok, a község lakóinak megbízásából újból a főszolgabíró elé járultak, hogy neki köszönetet mondjanak pártatlan magatartásáért. A megejtett választás után remélhető, hogy Gyulafalván az eddigi torzalkodások végképen megszűnnek.

Választmányi ülés. A zombori „Tóth Kálmán-kör“ választmánya ma délután 5 órakor saját helyiségében (Vadászkürt) ülést tart. Tárgysorozat: 1. Az ügyrendek végleges megállapítása kapcsolatban a házirendek kérdésével. 2. Zongora beszerzése. 3. Előkézfület az évről és évről közgyűlésre. 4. Folyó ügyek, indítványok.

Zombor az országos telefonhálózatban. Közgyűlési határozat folytán — mint tudjuk — fölterjesztés ment a kereskedelemügyi miniszterhez a végből, hogy városunkat is vegye fel az országos telefonhálózatba. Hitük, hogy ez már a közeljövőben meg is fog történni, mert az ügyet legjobbjaink vették kezükbe. Most azonban megérkezett a kereskedelemügyi miniszter válasza, mely a legmelegebb hangon méltatja az ügyet, de a megvalósítást egyelőre meg nem ígérheti. Mihelyt pénz lesz reá, rögtön meg fog történni az is. A miniszteri leirat így szól: Zombor szab. kir. város közönségének Zombor. A zombori közhasználatú távbeszélő hálózatnak az országos távbeszélő hálózattal leendő kapcsolatát a hozatala tárgyában 1894. évi december hó 11-én 15628. ügyviteli, illetve 279. közgy. felterjesztésére értesitem a város közönséget, hogy az állami közhasználatú távbeszélő hálózattal bíró városoknak az országos távbeszélő hálózatba való bevonása állandó gondoskodásom tárgyát képezi. A rendelkezésemre álló hitel korlátoltsága azonban az ez irányban felmerülő kívánásoknak csak fokozatos kielégítését teszi lehetővé. Mihelyt azonban a rendelkezésemre álló eszközök megengedik, lesz gondom arra, hogy Zombor szab. kir. város közönségének egy a kereskedelem, mint az iparfejlesztése szempontjából általam is kellőleg méltányolt kívánása kielégítést nyerjen, illetve hogy a zombori hálózat az országos távbeszélő hálózattal kapcsolatba hozassék. Budapest, 1895. febr. 15.

Bál. Folyó évi február hó 23-án a bezdáni önkéntes tűzoltó-tisztikar saját szalója alapjára a „Frank“ vendéglő helyiségében Herzenberger Sándor zombori zenekarának közreműködése mellett zartkörű táncvígvalom rendez. — Belépti-jegy személyenkint 1 frt. Kezdeté esti 8 órakor. Feltűzésekkel köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

„Zombori szimfionikák.“ Lapunk segédszerkesztője, Szalay Frigyes a Zombori Hirlap legutóbbi számauk „Zombori szimfionikák“ c. hírére vonatkozólag annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy ő közösen senkivel semminemű szindarabot nem írt.

Eljegyzés. Preisz Adolf nyiregyházi kereskedő eljegyezte Scheer Berta kisasszonyt Bajatól.

Műkedvelői előadás. Élvezetes estét szerzett újból a melykúti közönségnek a fiatalos és hó 9-én tartott jótékonycélu műkedvelői előadásával. Színr került Tóth Kálmánnak „Az ördög párnája“ című 3 felvonásos vígjátéka. A darabban előforduló nevelés és vizsáz helyzetek igen szép megoldást nyertek a szereplők által. A közönség élénk tetszését sikerült a szereplőknek jól átérzett és áttanult szerepük szabatos előadásával megnyerni. Igen kitűnő alak volt Markó János Siczki szerepében, kiben ugy látszik igen jó komikus véna van s nemcsak tehetsége, de kedve is van az ily komikus szerepek előadásához; Alföldy Gézáné urnó sikerült játékával, Gáspár Istváné urnó énekével; Schmidt Vimos, Gáspár István ügyes alakításukkal, Bagó Antal és Rosenberg Sámuel korrekkt játékkal az est sikerét nagy mértékben emelték. Az előadás után tánc következett, mi szokott jó kedvvel hajnalig eltartott. Az előadás körülbelül 100 frt tiszta jövedelmet hozott, mi a kalocsai tanítók-háza alapja javára fog fordítatni.

sef. S. „Al
ította Rác
s. dr. Hor
ri Khloyber
ól. Zenekar
Zsigmond,
eri Maximo
épője ára
ogy lehető
edete este 8

A nemrég
ségben Tar
f. hó 15-én
ja hivatalos
vára, miért
kis ovációt
küldött
ben Horváth
közönetet
élén folyt
tte tartotta
elüljárás
szolgabíró
zéstafelett,
Gyulafalva

ismételve
tintésért
asakra és a
og követni.
A képvisel
zságszerete
lón kijelen
yakorolni a
rók érdeké
biás Sándor
eth István,
rgy eskld-
ás adószedő

A választás
gyulafalviak
részt. Az
szása után
zról állásra
etten vissza
között pedig
ett megvá-
gész Gyula
st óhajtván
illeti tagok,
szolgabíró elé
k pártatlan
remélhető,
k végképen

h Kálmán-
ját helyisé-
1. Az ügy-
báziestélyek
késztlet az
gyek, indit-

lázatban.
k — fölter-
ez a végből,
telefonháló-
meg is fog
ek kezükbe.
gyi miniszter
ja az ügyet,
rhetti. Mihelyt
is. A minisz-
s közönség-
beszélő haló-
endő kaposo-
ber hó 11-én
eszésére ér-
i közhaszná-
az országos
gondoskodá-
hittel korlá-
kivanságok-
vé. Mihelyt
megengedik,
varos közön-
partfejlesztése
lt kivansága
ri halozat az
a hozassék.

zdáni önkén-
a „Frank-
dor zombori
táncvigalmat
firt. Kezdeté
gadtatnak és

k segédzer-
ap legutóbbi
vonatkozólag
gy 6 közösen

ai kereskedő
estét szerzett
e hó 9-én
Színre került
3 felvonásos
es és viszás
ereplők által.
replőknek jól
lasával meg-
Siczi sze-
s véna van
ily komikus
s sikerült já-
chmidt Vimos,
ntal és Rosen-
sikeret nagy
következett,
Az előadás
mi a kalocsai

Slaviansky-tercett. Slaviansky Nadia a világ-
bíró orosz énekesnő, Olga és Helena nővéreivel legkő-
zelebb városunkba érkezék és itt hangversenyt fog adni.
A két utóbbi hölgy Marchesi asszony a hírneves párisi
énektanárnő tanítványa, gyönyörű hanggal rendelkeznek,
amihez még a szép előadás keresetlen bája járul. Abol
eddig felleptek, a közönség osztatlan tetszését vívták ki
és mindent nagy sikert arattak. Alkalmunk volt a bécsi
szerepléstől irt hírlapi bírálatokat olvasni, amelyek a
teljes elragadtatás hangján szólnak róluk. Az élvezetes-
nek ígérkező hangversenyre előre is felhívjuk t. olva-
sóink figyelmét. Műsorozat: 1. Ó-orosz templomi ének:
Virgo Maria, hármas, szerkesztette Slaviansky Nadia.
2. Delibes: kettős „Lakmé”-ból, éneklék Slaviansky Olga
és Helén. 3. Dargomigsky: „A felhők”, éneklék Sla-
viansky Nadia. 4. Tschaukowsky: hármas „Jolántha”-ból.
5. Abieff: A füllenle, kettős, szerkesztette Slaviansky
Nadia, éneklék Slaviansky Nadia és Olga. 6. A vörös
Sarafan, hármas, szerkesztette Slaviansky Nadia. 7.
Rubinstein: a) Les voyageurs dans la nuit; b) Orosz
nemzeti dal, szerkesztette Slaviansky Nadia, éneklék
Slaviansky Olga és Helén. 8. Szerb dal, hármas, szer-
kesztette Slaviansky Nadia. 9. Magyar dalok, éneklék
Slaviansky Nadia. Kísérő: Kugel György hangverseny-
vezető.

Eljegyzés. Gruda Pál, kiadóhivatalunk főgép-
tere, jegyet váltott Dampfinger Janka kisasszonnyal,
Dampfinger Antal polgártarsunk leányával.

Nyugtázás. A bács-martonosi önkéntes tűzoltó-
ságnak folyó évi február 9-én megtartott tancmunkája
alkalmából felülfizettek: dr. Benedek István, Nagy Ja-
nos 2—2 frt, Hoós István 1 frt 50 kr, Eremitis Vládkó,
Jósity Mladen 1—1 frt, Bajrák Károly, Fitrédi Lajos,
Gönczöl Mihály, Hoós Béla, Kossányi Nándor, Lengyel
István, Lederer Adolf, Listevity Titusz, Zsikov Nenád
50—50 kr, Gyuris György 25 kr. Fogadják nevezettek,
valamint Hoós Janka és Rózsa kisasszonyok a rendezői
jelvények elkészítéséért, a rendezőség szíves köszönetét.
A rendezőség.

Álarcos bál. Az ó-becsei polgári magyar dal-
kör 1895. évi február hó 26-án, bushagyó kedden, a
közönségi nagyvendéglő dísztermében zártkörű álarcos bált
rendez.

Gyászhir. Amann József, vármegyei törvény-
hatósági bizottsági tag és nagybirtokos neje folyó hó
14-én Apatinban életének 56.ik évében hosszú szenvedés
után elhunyt. Temetése örösi részvét mellett folyó hó
15-én d. u. 2 órakor ment végbe.

Jelmezes bohóc-estély. A verbászi műked-
velők 1895. évi február hó 25-én jelmezes bohóc-estélyt
rendeznek.

Méregkeverő földbirtokos. Egyik fővárosi
lap írja a következőket: „Kis-Hegyeseu szenzációs eset
történt. A csendőrség Varga József kishegyesi előkelő
és gazdag földbirtokost elfogta és a topolyai járásbíró-
ság börtönébe kísérte. A szenzációs elfogás története az,
hogy Karna András, kishegyesi földbirtokos, a ki már
igen öreg ember, minden vagyonát és birtokát unoka-
öccsének, Varga Józsefnek a nevére iratta át, magának
csak a haszonélvezetét kötötte ki haláláig. Az unokaöcs
azonban nem tudta bevárni a nagybátyja halálát s azért
el akarta tenni láb alól az öreget. Egy szegény suszter-
legényt akart felhasználni szörnyű terve végrehajtására,
a kit arra bérelt fel, hogy az öreget mérgezze meg;
a vérdíj egy részét ki is fizette és a halálhozó mérget
is odaadta a legénynek. A legény elmondta a szeretőjé-
nek a dolgot s a nagy pénz is megmutatta neki: így
derült ki a dolog. A szegény leány visszaborzadt attól
a gondolattól, hogy kedvese gyilkossá legyen, és föl-
jelentette a dolgot a csendőrségeteknek, a ki azonnal
letartóztatta a legényt és annak vallomása alapján
Varga Józsefet is. Hogy Varga a mérget honnan vette,
azt még nem tudták kideríteni.”

Gyászhir. Antunovits István szabadkai földbirtok-
os folyó hó 13-án életének 68. évében hirtelen elhunyt.
Temetése f. hó 15-én nagy részvét mellett ment végbe.

Meghívó. A monostorszeghi olvasókör 1895. évi
február hó 23-án táncal egybekötött egy évi fennállási
tűnnepelet tart. A kör vizgalmi bizottsága: Lederer Her-
mann, Késmárky Géza, Fűrst Salamon, Kollár Gergely,
Bikiczky Tamás, Kopesalin János, Weinberger Mór,
Osztrigonác István, Tóth Lajos, Gauzl Lajos. Beléptidj
személyenként 40 kr. Kezdeté esti fél 8 órakor. A tiszta
jövédelen a kör alapja javára fordítatik, miért is szíves
felülfizetése köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyug-
taztatni fognak. Jgyek előre váltatok: Lederer Her-
mann, Késmárky Géza, Bikiczky Tamás és Fűrst Salamon
uraknál, valamint az tűnnepelet estéjén a pénztárnál.

Misszió Temerinben. Két Jezus-társasági
anya érkezett e hó 5-én Temerinbe a tiszamenti nagy-
közönségben az imént elvégzett hitsonoklataikat foly-
tatandók. Temerinbe B.-Földvárról jöttek, honnét őket
az ajtatos hívek jelentékeny számmal a község batáráig
kísérték. Hiterkölszi szónoklataikat nemcsak a helybeli,
hanem a szomszéd községbeli hívek is oly nagy számmal
látogatják, hogy a kevéssé későn érkezőnek a
templomba ferkőzni merő képtelenség. Már a lelkiatyák
érkeztek is megszűnt az utcák szokott élénksége, a
hétköznapi zajnak a vallási áhitat és esend adott helyet.
Vendéglők, korezmák tisztek! Zenét hallani már egy
bete nem lehet. A tancmunkásokat egyebkent az érde-
mes előjáróság már idejekorán betöltötte. Ugy, hogy a
tűzoltózenekar, tamburások és pfárók nemzedékének
zeneművészzettel foglalkozó tagjai már is távol Boszniába,
Csikériába és Pétervárba költözének, hol nincsen Misszió
s hol a régi megszokott mederben haladnak most is a
farsang hullámai.

Műkedvelői előadás Jankovácson. A há-
rom hét előtt ideérkezett s ma már eltavozott Halász
Dániel színtársulatának folségélyezése céljából folyó hó
10-én Szűts Ida és Erdélyi Irén kisasszonyok, valamint
Marsca Imre ur a „Falu rossza”-ban közreműködtek.
Szűts Ida k. a. mint Finum Rozsi igazan jelét adta nagy
késztültséget, a nem közönségek tehettségnek. A kacsiás,
életre való s a szeretője után elő-haló özvegy menyecs-
kének szerepét jól átgondolva öntudatosan játszotta el.
Feledi Borist, azt a szelid, szerelme tárgyáért mindent
elviselni kész leánykát Erdélyi Irén k. a. könnyedséggel
és kellemmel adta. Marsca Imre ur, mint Gündör Sándor,
kittűnően alakított. Általában pedig elmondható, hogy az
egész előadás összességében és korrekció volt. A műkedvelői
előadást természetesen vígalom, tánc követte a kaszinó
termében, s a hajnali harangszó már rég elhangzott,
mikor a társaság oszladni kezdett.

A Kalocsa egyházmegyei r. k. tanítók
által bazánk ezeréves fennállásának emlékére Kalocsán
emelendő „Tanítók házára” megindult mozgalom oly
rohamos lépesekkel halad előre, hogy rövid fél év alatt
immár 10,000 frtnál többet hoztak össze a nemes célra.
Tekintve azt, hogy a társadalom körében jóformán
még meg sem indították a gyűjtés és már is oly tekin-
télyes összeg folyt be: a mozgalom a legszebb remé-
nyekre jogosítja az érdekelteket. Az egész egyház-
megyében rendeznek a tanítók e célra a husvéti időben
passiójátékokat, melyek az alap gyarapítására kiválóan
alkalmasak. A karácsonyi pásztorjátékok 1200 forintot
jövédelmek, pedig csak 30 községben rendeztek
ilyeneket. Ez eredmény csak buzdítólag hathat az
összes tancstűtletekre és a husvéti passiójátékokat
bizonyára több községben fogják rendezni. A mozgalom
élén Mayer Béla v. püspök, egyházmegyei főtanfelügyelő
mint előök és Berauer József tanítóképző tanár mint
titkár állanak. A küldemények a főegyházmegyei bizottság
titkárához intézendők.

Talált hulla. Apatinban folyó hó 12-én éjjel
a rendőrség Schieblly József báza előtt egy ujszlított
gyermekhullát talált. Valami gonosz anya tette ki a
csecsemőt. A rendőri nyomozás folyamatban van.

Távirat.
Budapestről vett értesítés szerint **Albrecht**
kir. herceg tegnap délután 1 órakor meghalt.

Művészet és irodalom.

„Ország-Világ.” Az új államtitkárok arckép
sorozatát kezdte meg legutóbbi 7. számában a mi leg-
kedveltebb képes lapunk az „Ország-Világ.” Bemutatja
első sorban Vörös László és Graenzenstein Béla állam-
titkárok arcképét: a ciklust jövő számában fogja foly-
tatni. Aktualitással különben is tele van ez a száma az
„Ország-Világ”-nak. Aból az alkalomból, hogy a főváros
végleg elvetette magától a Margit-szigetet, érdekes
cikkben ismerteti a Margit-sziget történetét. Bemutatja
a legszebb részeket Apponyi Albert gróf mult beti
székfoglaló értekezéséből, hó referátát hoz (képekkel)
a Kistalud-társaság tűnnepele. Foglalkozik a Goldmark-
jubileummal, eredeti képeket ad az Elba hajó szeren-
cselenségéről, s a népszínház nagy sikerű újdonságá-
nak, a Papa-feleségének legszebb zenészművét bemutatja.
Végül Adorján Sándortól hoz beti tárcát az eluult hét
eseményeiről. Csakugyan csodálni való, hogy lehetett
ennyi érdekes, aktualis tartalmat összehozni! Pedig ez
még nem minden. Ott találjuk Konjathy Jenőnek, a
most elhunyt jeles lírikusnak szép költeményét, E. Kovács
Gyula, Teglas Gábor elbeszélését, Geuey Gusztáv
regényét, Goró Lajos szép rajzát. Kelle még több?
Mindinkább megerősödtünk abban a régi meggyőződés-
sünkben, hogy az „Ország-Világ” határozottan a leg-
többet érő magyar szépirodalmi lap. S a legolcsóbb is,
mert — szinte hihetetlen — előfizetési ára negyedeve
csak két forint. Mutatványszámokat a kiadóhivatal
(V. Hold-utca, 7. sz.) ingyen küld.

A „Vasárnapi Ujság” február 17-iki száma
16 képpel s a következő tartalommal jelent meg:
„Hogy keletkezett a Gyulai Pál jubileuma?” Levél a
szerkesztőhöz. Zichy Antaltól. — Költemények: „A
költőhöz.” Irta és a Kistalud-társaság tűnnepeles köz-
tűlésen felolvasta Szász Károly. „Gyulai Pálnak.”
(Lévy Józsefnek táviratban küldött üdvözlő verse.)
— „Gyulai Párol.” Szilágyi Sándortól. — „Ifjúkori
emlékek Gyulai Párol.” Szász Károlytól. — „Beöthy
Zsolt üdvözlő-beszéde Gyulai Pálhoz.” — „Szájrol-szajra.”
Tóth Béla új könyvéből. — „Az Elba hajó elsüllyedése.”
(Képpel) — „Két új államtitkár.” (Vörös László és
Graenzenstein Béla arcképével.) — „A Kistalud-társaság
közülése.” — „Képek a jégről.” (Képekkel a legutóbb
tartott jégűnnepelelyről.) — „Divattudósítás.” — Irodalom
és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték,
Képtalan, stb. rendes rovatok. Illusztrációk közt vannak
Gyulai Pálnak Barabás által 1855-ben rajzolt arcképe,
s 1877-ből és 1882-ből való arcképei, továbbá R. Hirsch
Nellinek Gyulai költeményei diszkidásához rajzolt
illusztrációk közül, a „Marihoz” és „Margit emléke”
című költeményekhez készült rajzok, melyek Gyulai
korán elhunyt neje és leányára vonatkoznak. — A
„Vasárnapi Ujság regénytára” e héten Petelei István
„Lobbanás az alkonyatban” című elbeszélésnek s Verne
„Antifer mester csudalatos kalandjai” című regényének
folytatását közli, képekkel.

Színház.

Csütörtökön Hetényi Elemér jutalomjátékául színre
került Mosernek „Egy dalárda tűnnepelet vizontagságai”.
Hetényi Elemér rokonszenves és tehetőség színész; a
közönség igen szívesen látta a színpadon, bár gyakran
kellett neki olyan szerepekkel megküzdenie, a melyek-
nek előadása nem az ő tehetőségének való. A jutalom-
játékán is megmutatta, hogy a közönség nem pazarolta
rokonszenvét méltatlanra. Feladatát kitűnően oldotta meg
s Polgár Karollyal együtt sűrű tapsokat aratott. Laczkó
Aranka, Benkó Jolan és Kishonti játéka megfelelt a
követelményeknek.

Szombaton a „Sabinnók elrablása” c. 4 felvonásos
bohózat került színre. Ez az előadás ifj. Polgár Károly-
nak a jutalomjátéka volt. Nem nagyitunk, a nikor azt
mondjuk, hogy Polgár Károly, mint színész határozottan
kedvence Szombornak. A vidéki színpadok csak nagyon
kevés ilyen tehetőségű taggal rendelkeznek. Mondanunk
sem kell talán, hogy a Retezi Fridolin szinzigazgató
szerepét is pompásan játszotta. Mellette a többi szereplők
is ritka gondossággal igyekeztek feladatuknak megfelelni
ugy, hogy ez az előadás a jobbak közé sorozható. Laczkó
Aranka, Benkó Jolan, Gyarmathy és Kishonti nagyban
hozza járultak az est sikeréhez.

Jávor Margit.
1895. február 17-én.

A „Jávor Margit” c. darab énekes népszínmű 3
felvonásban; színtársulatunknak egyik tagja, Gécy István
írta. A darab a népszínmű „Ruszt”-féle pályázaton dí-
csérettel lett kiírtatva. Ezt a dícsértéle a darab —
a mi itéletünk szerint — méltán meg is érdemelte. A da-
rab kritikáját rövid pár sorban meglehet írni. Általános-
ságban azt lehet róla mondani, hogy határozottan jó

népszínmű. Sok olyan jó tulajdonság van benne, a
melyeket a legelősebb kritikának is elismerőleg kell ki-
emelni. Így pl. hogy csak egyet emeljük ki: a jellem-
festés. Az egyes szereplőknek jellemi gyönyörűen dom-
borodnak ki s e mellett teljesen meg is felelnek a ma-
gyar nép gondolkodásmódjának és érzelme világának.
Vannak a darabban kacagató, komikus jelenetek s jól
kidomborodó drámai részek is; komikus alakjai sem
olyan sablonszerűek, van bennük valami új vonás. E
mellett természetesen a darab nem ment a hibáktól sem.
Általánosan feltűnt, hogy a „Jávor Margit” paraszt sze-
replői nagyon is szalon nyelven beszélnek. Ez egy kissé
furcsa és könnyen komikussá válik. Más egyéb apróbb
hibák mellett még csak egyet akarunk megemlíteni. A
csekményben nincs meg a kellő fokozat ugy, hogy a
második felvonás végén, a midőn a tulajdonosnak a
tetőpontját kellene elérnie, a darab tulajdonképpen már
be van fejezve. A harmadik felvonás teljesen fölösleges,
bár van benne egy pár igen jó jelenet.

Az előadás maga szintén elég jó volt. Különösen
Mészáros Kornélia és Polgár Károly arattak kiváló sikert.
Közönség, mint az előző két előadásban is, igen
gyéren volt; a szerzőt mindazonáltal többször a lámpák
elé hívták.

Levelezés.
Uj-Soóvé, 1895. február 15.

Tekintetes szerkesztő ur!
Állami magyar elemi iskolánk végre megkezdte
működését. Köszönet érte Gräff Nikáz tanfelügyelő urnak,
ki nek buzgósa s bazafui érdeklődése községünk ma-
gyarosodása iránt kieszközölte — sőt mondhatnánk er-
nyedetlen utánjárásával kierőszakolta — hogy 12 évi
sóvárgásunk kielégítettét s örökint majdnem meghaladó
áldozatkészégünknek jutalmát vehettük.

Ugyanis 12 éve már, hogy községünkben „Magyar
iskolaegylet” létesült a magyar nyelv terjesztése végett.
Szerény, de mélyreható tevékenységet fejtett ki. Lete-
sítések a község túlnyomó részének ellenszenvével
állott szemben, ma midőn feloszlott, örömmel és halával
állapítható meg a tény, hogy a község osztatlan rok-
konszennvel, pártolással s támogatással veszi körül azt
az iskolát, melyben gyermekei kizárólagosan a magyar
nyelvre, magyar szellemben taníttatnak s magyarokká
neveltetnek.

Szomszéd községeink buzdulhatnának e példán,
mely megcafolja a köreikben a magyarosodás iránt
taplált kételyeket. Igaz ugyan e téren is, hogy küzdelem
nélkül nincs győzelem s a bazaszeretet ily ténykedése
anyagát áldozatokkal jár; de ime, Soóvé — ez azt teszi,
enyserű érdekes parasztlak — ma nem sajnálják, hogy
penztükbe került, még pedig sok penztükbe, még el-
érték, hogy tanügyi kormányunk az iskola felállításá-
val megjutalmazta a község előjárójának ügyszeretét.

Maga Uj-Soóvé községe e célra már ezelőtt nyolc
évvél 2000 frtnyi alapítványt tett s most negy éve az
6-soóvéi kincstári földet megvásárolt szövetkezet e föld-
ből harminc katasztrális holdnyi területet ingyen felaján-
lotta s ezenkívül egy 4000 firt értékű iskolahelyiségnek
alkalmas házat megvevtt s ajándékba adott a tanügyi
kormányának azzal a kikötéssel, hogy mielőbb megnyissa
az állami magyar iskolát!

Nem tagadjuk, hogy e négy év alatt gyakran a
félelemnek bizonyos neme fogott el, hogy tervünk
egyéltalan nem valósul meg, de hálá Gräff tanfelügyelő
urnak, ma minden aggályunk elszlott! Örömlük ugyan
nem teljes. A helyiségül felajánlott ház nemi átalakításra,
lehet új építésre szorul s ezért ez idő szerint bérházban
kellett a tanítást megkezdeni; a tanfelügyelőség bizta-
tása, hogy tavasszal a szükséges építkezést foganathá
véteti, reményekre jogosít b s mi Gräff urnak a méltan
megérdemelt feltétlen bizalommal tartozunk és adozunk,
de mind e napig nem tisztelhetünk körtünkben a már
betek óta várva-várt államépítészeti mérnök urat, a ki
nélkül pedig abból a meg jelenleg korezmanak használt
házból iskola nem lesz.

Vajha, a kiket illet, e sorok által is indittatva
éreznek magukat e szent ügy érdekében szíves vendég-
szeretettünket igénybe venni.

Berházban, zaj és feny nélkül, de azért meglátó
tűnnepeleséggel nyitottuk meg 82 nemet ajku gyer-
mekkel a magyar i-iskolát. Venetianer Sándor és úna
Petri Károly gondnoksági tagok meglátó beszéddel ki-
vántak áldást a nemes munkára, Simkó Gyózó tanító
pedig örömmel ígerte teljes erejével s ernyedetlen szor-
galmal megfelelni a belé helyezett várakozásnak.

Hisszük is, mint a szónokok kiemelték, hogy új
kor küszöbén állunk s jobb és szebb jövő ele megyünk.
A ma feloszlott magyar iskolaegylet pedig egy-
hanglul kimondá, hogy a meglévő 117 firt 66 kr va-
gonyat s összes tanszerait az állami iskolának adja,
ohajvta, hogy mit kicsiben kezdett, nagyban folytatva
legyen. H. J.

Felolvas szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptalajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉS.

796. sz. 1895.

Árverési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye tekintetes törvényhatósági
bizottságának 1894. évi 1637. számú határozata folytán
s Mohol község képviselőtestületének folyó évi 54. szám
alatt kelt megbízása értelmében **1895. évi március**
hó 12-én d. e. fél 10 órakor Mohol község
határában fekvő, Oztrova szigeten tartandó nyilvános
árverésen, mintegy 600 öl fűzta, ölenként 4 firt és mintegy
6000 keve fűzta róze, kévéként 7 kr kiáltási ar-
ban azonnal készpénzfizetés mellett a legtöbb ígérőnek
eladatik, azzal, hogy a vevő köteles a megvevtt anyagot
1895. évi április hó 1-ig a helyszínről elszállítani.
Tartoznak árverezők az árverezés megkezdése előtt
a kikiáltási árnak 10 százalékát bnaupénzzül az árvere-
zést vezető községi előjáró kezébe letenni.
Kelt Moholon, 1895. évi január hó 28-án tartott
közgyűlésből.
Mikosevits Antal, Sevity Misa,
jegyző. 2—1 bíró.

HIRDETÉSEK.

Árlejtési hirdetmény.

A Ferenc-csatorna részvénytársulat a Ferenc-József (bezdáni) zsilip állomásán egy 3580 ft 16 kr összeggel költségelt csárdaépület építésére **folyo évi március hó 3-án délelőtt 9 órakor** az alulírt hivatalban árlejtést tartand, melyre a pályázni szándékozók ezennel meghívattak.

A terv, költségvetés és árlejtési feltételek alulírott hivatalnál megtekinthetők.
Kis-Szatpár, u. p. Uj-Szivac. 3-1

**A Ferenc-csatorna
fenntartási osztálya és főmérnöki hivatala.**

1690. szám.
kig. 1895.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Glozsán községben megírt s 300 ft évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázatot nyitok.

Miuek folytán felhívom a pályázni kívánókat, miszerint minősítéstket igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket **folyo évi március hó 8-ig** alulírottál nyújtsák be.
Ujvidek, 1895. évi február hó 11-én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

198. sz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Rigyica községében üresedésbe jött s 400 ft évi fizetéssel javadalmazott gyalogos rendőrvetetői állásra és esetleg megírtülendő, 300 ft évi fizetéssel javadalmazott közrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Kellőleg felszerelt kérvények **f évi március hó 3-ik napjaig** alulírott előjárósághoz nyújtsák be, mivel később érkez kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Rigyicán, 1895. évi február hó 16-án.

Grosser Géza, **Fleckstein János,**
jegyző. biro.

Kiadó lakás.

Erzsébet-körúton 146. szám alatt (az új templom északi oldalán) egy 5 szobából, konyhából, éléskamrából, padlás és pincéből, fafélszerből, kocsiszinből, istállóból, gyümölcsös és veteményes kertből álló lakás **május hó 1-étől** bérebevehető.

Értekezhetni Ambrozovits Gyulával naponta déli 12 órakor zarándok-utca 110. sz. 3-3

296. sz. 1895.

Pályázat.

Alulírott községi előjáróság részéről az üresedésbe jött lovas rendőri állásra melylyel 320 ft készpénz fizetés — havi utólagos részletekben van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

A megválasztott az egyenruhát a községtől kapja.
A kellően felszerelt kérvények **1895. évi február hó 25-éig** bajsai Vojnits István titeli járási főszolgabíró urnál nyújtsák be.

Kelt Katyon, 1895. évi február hó 10-én.

Száich Gyula, **Dobanovics Száva,**
jegyző. 2-1 biro.

333. szám.
kig. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott Bács község elöljárósága részéről ezennel közhírre tetetik, miszerint Bács község batarbeli vadászati jog 1895. évi augusztus hó 15-től hat egymásután következő évre, vagyis 1901. évi augusztus hó 15-ig terjedő időre **folyo 1895. évi március hó 8-án d. e. 9 órakor** Bács községhez tartandó nyilvános árverésen berbeadatni fog.

Az árverési feltételek a községjegyzői irodában betekintheők.

Kelt Baesban, 1895. évi február hó 11-én.

Mihálovits Mihály, **Kulach István,**
jegyző. 3-1 biro.

286. sz. kig. 1895.

Hirdetmény.

Alulírott község elöljárósága a megírt községi rendőrvetetői, valamint két rendőri állásra újabb pályázatot hirdet és felhívja a pályázni kívánókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **folyo évi február hó 26-ig** alulírott község elöljárósághoz nyújtsák be.

A rendőrvetetői 400 ft, a rendőri állással 300 ft évi fizetés van egybekötve utólagos havi részletekben rubázat nélkül.

Rendőrvetetői állás elnyerésénél a német és dalmát nyelvet beszélők előnyben részesülnek.
Bajmokon, 1895. évi február hó 9-én.

Budanovits Árpád, **Beslity Tádé,**
jegyző. 3-3 biro.

Alkalmazást nyerhet.

Mezey Zsigmond kulai kir. közjegyző irodájában egy a közjegyzői teendőkből jártas — lehetőleg német és szerb nyelvismerettel bíró — segéd azonnal alkalmazást nyerhet.

Feltételek nevezett közjegyzőtől levéileg megtudhatók.

367. sz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Szeghegy községében lemondás folytán üresedésbe jött s 420 ft évi javadalmazással egybekötött lovasrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Kellőleg felszerelt kérvények **f. évi március hó 2-ik napjának délutáni 5 órájáig** alulírott előjárósághoz nyújtsák be.

Később érkez kérvények figyelembe nem vétetnek.
Szeghegyen, 1895. évi február hó 13-án.

2-1 **Az előjáróság.**

279. sz. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község elöljárói részéről ezennel közzé tetetik, hogy az 1883. évi XX. t. c. 2. §-a alapján a község tulajdonát képező vadászati jog hat egymásután következő évre, vagyis 1895. évi augusztus hó 1-től, 1901. évi július hó 31-ig terjedő időtartamra **1895. évi február hó 28-án d. u. 3 órakor** Szántova községhez tartandó a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a déli elötti hivatalos órákban megtekinthetők.

Szántova, 1895. évi február hó 5-én.

Az előjáróság.

5204. sz.
kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrogh vármegye zsabalyi járásához tartozó Zsabya községben egy 300 ft évi fizetéssel javadalmazott irnoki állás van üresedésben.

Felhívattak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtsák, miszerint kellően felszerelt kérvényüket — a német és szerb nyelv bírásának igazolása mellett **folyo évi február hó 27-éig** alulírottál nyújtsák be.
Zsabya, 1895. évi február hó 8-án.

Dr. BALATON GYULA,
szolgabíró.

3-2

806. sz./kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva nagyközség kellően szervezte lévén, az alább írt állásokra pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtsák, miszerint a vonatkozó törvényben előírt kellékeknek megfelelő kérvényeiket **folyo évi február hó 27-ének déli 12 órájáig** nálam benyújtsák.

A választás Tiszakálmánfalva községhez tartandó **1895. évi február hó 28-án reggel 8 órakor** fog megtartatni.

1. Községi jegyző. Javadalmazása 600 ft készpénz, szabad lakás és 10 kat. föld haszonélvezete.
2. Községi orvos. Javadalmazása 600 ft.
3. Községi irnok. Javadalmazása 300 ft.
4. Községi végrehajtó. Javadalmazása 240 ft és a befolyó zálogolási illeték.
5. Községi szülész. Javadalmazása 20 ft.

Titelen, 1895. évi február hó 1-én.

Vojnits István,
főszolgabíró.

3-3

265. sz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

A 2. közgy. 1891. számú községi szabályrendelettel szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett örvetetői állásra, melylyel utólagos havi részletekben fizetendő évi 300 ft készpénz fizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázó által igazolandó, hogy:

- a) magyar honpolgár,
- b) védőkötelezettségének megfelelt, 24. életévét betöltötte, az 50-iket pedig el nem érte,
- c) fedhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű,
- d) teljesen egészséges,
- e) a községben divó nyelvet bírja,
- f) a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudja, hogy azon az előírt írásbeli teendőket biztosan végezni képes legyen.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.
2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.
3. Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős öri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

Fenti körülmények és előnyök közokirattal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy abból a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknél, hallás és látásnak teljes bírása is kitéjnek.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulírott előjárósághoz **folyo évi március hó 9-ik napjaig** nyújtsák be.

A rubazatot az örvetető sajátjából tartozik lefedezni, a felszerelést a község adja.

Monostorszeghen, 1895. évi február hó 6-án.

Kapetanovits János, **Kollár Fülöp,**
jegyző. biro.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájaiból.

Kiadó lakás.

Bástya-utca 41. számú házban (Fratricsevits-féle ház, Széchenyi mellett) egy 5 szoba, pince, éléskamra, padlásból álló utcai, és 2 szoba és konyhából álló udvari lakás **május hó 1-től** kiadandó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Spitzer Márk,
Trefort-utca 217. sz. alatt.

3-1

317. sz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Szántova községében egy közrendőri állás megüresedésben, arra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás 21 ft havi fizetéssel van egybekötve. Felhívattak a pályázni óhajtsók, hogy a szabályrendeletileg kivántak igazolása mellett kérvényüket **folyo évi február hó 22-ig** ezen község előjáróinál nyújtsák be.
Szántova, 1895. évi február hó 10-én.

2-1 **Az előjáróság.**

17. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a módosi kir. járásbíró 10462/1892 számú végzése által a katonai kir. kincstár javára dr. Thurszki Pál titeli lakos ellen 109 ft 27 kr tőke, ennek 1894. évi július hó 1-ő napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 25 ft perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólágg lefoglalt és 640 ft-ra becsült tutorok s hintóból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 4466. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Titelen leendő eszközzésére **1895. évi február hó 28-ik napjának délutáni 9 óra** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1895. évi február hó 7-én.

Vigh Aladár,
bírósi végrehajtó.

67. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a titeli kir. járásbíró 1803. számú végzése által Fischer Bernát újvidéki cég javára Szuzics Mladen mosorini lakos ellen 154 ft 50 kr tőke, ennek 1893. évi augusztus hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 51 ft 62 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólágg lefoglalt és 478 ft-ra becsült lovak és 53 mm. buzából álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 4225. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Mosorin községhez tartandó leendő eszközzésére **1895. évi február hó 22-ik napjának délutáni 3 óra** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 121. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1895. évi február hó 7-én

Vigh Aladár,
kir. bírósi végrehajtó

93. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a titeli kir. járásbíró 3209. sz. végzése által Popadic Péter újvidéki lakos javára Szuzics Mladen mosorini lakos ellen 90 ft tőke, ennek 1894. évi március hó 16-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 37 ft 19 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólágg lefoglalt és 370 ft-ra becsült kukorica és 2 lóból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 4429. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes szállásán Mosoriban leendő eszközzésére **1895. évi február hó 25. napjának délutáni 3 óra** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1895. évi február hó 14-én.

Vigh Aladár,
bírósi végrehajtó.